

ข่าวสาร ด้านยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ

ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒๓๐ ประจำเดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

การจัดการยาหมดอายุจากบ้านเรือนประชาชน

“ยา” ถือเป็นสารเคมีประเภทหนึ่งที่ต้องได้รับการควบคุมและกำจัดอย่างถูกต้อง เมื่อยาหมดอายุที่ไม่ใช้แล้ว ถูกทิ้งลงในสิ่งแวดล้อมและทำให้เกิดการตกค้าง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งต่อประชาชนและสิ่งมีชีวิตอื่นๆได้ เช่น

- ☹️ ปัญหาเชื้อดื้อยา จากการตกค้างของยาปฏิชีวนะ
- ☹️ ส่งผลต่อการทำงานของระบบต่อมไร้ท่อ จากยาฮอร์โมน อาจมีผลต่อระบบสืบพันธุ์
- ☹️ ส่งผลต่อการพัฒนาของตัวอ่อน จากยากลุ่มที่มีอันตรายต่อทารกในครรภ์
- ☹️ ส่งผลต่อภูมิคุ้มกัน จากยาที่มีผลกดภูมิคุ้มกัน

ปัญหาต่อการสืบพันธุ์ของสัตว์น้ำ จากการตกค้างของยาฮอร์โมนพวกเอสโตรเจนสังเคราะห์ในแหล่งน้ำ สามารถยับยั้งการสืบพันธุ์ของสัตว์น้ำ และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพศของปลาตัวผู้ให้มีลักษณะของเพศเมีย

วิธีการป้องกันการปนเปื้อนของยาจากบ้านเรือนประชาชนสู่สิ่งแวดล้อม เพื่ออนามัยสิ่งแวดล้อมที่ดีสามารถปฏิบัติได้ ดังนี้

- ✔️ ไม่ทิ้งยารวมทั้งภาชนะบรรจุลงไปในถังขยะทั่วไป เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม และป้องกันเด็กเล็กหรือสัตว์เลี้ยงนำมารับประทาน ซึ่งอาจส่งผลเสียอย่างร้ายแรงต่อเด็กและสัตว์เลี้ยงได้
- ✔️ ไม่ทิ้งยาลงในชักโครก ในระบบบำบัดน้ำเสีย หรือท่อระบายน้ำทิ้ง เนื่องจากยาบางประเภทสามารถตกค้างยาวนานในแหล่งน้ำธรรมชาติซึ่งส่งผลเสียต่อระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม และอาจปนเปื้อนมาสู่คนผ่านการหมุนเวียนน้ำมาใช้ในการผลิตน้ำประปาสำหรับการอุปโภค บริโภคได้
- ✔️ ไม่ทิ้งยาลงในแหล่งน้ำสาธารณะต่างๆ เช่น ลำคลอง หนอง บึง ซึ่งอาจส่งผลต่อสัตว์ หรือคนที่นำน้ำจากแหล่งน้ำดังกล่าวมาใช้อุปโภค บริโภค
- ✔️ ไม่ทิ้งยาที่บรรจุภัณฑ์มีการอัดแรงดันในถังขยะทั่วไป เช่น ยาพ่นสำหรับรักษาโรคหอบหืด ยาพ่นแบบสเปรย์สำหรับรักษาอาการปวด เป็นต้น และห้ามทำการเผาทำลาย หรือเจาะตัวภาชนะบรรจุสำหรับพ่น เนื่องจากอาจทำให้เกิดการระเบิดก่อให้เกิดอันตรายได้

เอกสารอ้างอิง :

1. กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือสำหรับประชาชน แนวทางการจัดการยาหรือเภสัชภัณฑ์ที่ตกค้างในชุมชน. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อและสิ่งพิมพ์ แก้วเจ้าจอม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ; 2559.

2. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. แนวทางปฏิบัติการจัดการของเสียทางการแพทย์ที่เป็นสารเคมี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรกราฟิกแอนด์ดีไซน์ ; 2560

ผู้ตั้งบทความ : ภาณุ.ฉมฉวรรณ ผลประเสริฐ E-mail : vck_rx@hotmail.com

ดาวน์โหลดข่าวสารนี้
ที่ QR CODE ด้านล่างนี้

กองเภสัชกรรม สำนักงานอนามัย กรุงเทพมหานคร ๓๒๐ ม.๖ ซ.เคหะชุมชนท่าทราย แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐
โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๘๗๘๒ ต่อ ๓๐๓, โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๖๘๕๒

